

Nr 26.

Av herr Sundström i Skövde m. fl., om undantagande av vissa varor från allmän omsättningsskatt.

Vid 1941 års riksdag väcktes motionerna I: 97 och II: 135, vari yrkades att i förordningen om allmän omsättningsskatt (nr 1000) § 2 mom. 1 bland från omsättningsskatt undantagna varor jämväl skulle inskrivas »apoteksvaror, som försålles mot läkarrecept».

Bevillningsutskottet förklarade sig icke berett att taga ställning till frågan, förrän Kungl. Maj:t i samband med andra spörsmål rörande omsättningsskatten, varom utskottet föreslagit utredning, jämväl varit i tillfälle att ägna förevarande fråga uppmärksamhet. Kungl. Maj:t hörde i ärendet centrala omsättningsskattenämnden, medicinalstyrelsens apoteksbyrå och representanter för apotekarsocieteten. Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 342 redovisas resultaten av dessa yttranden, vilka gingo i avstyrkande riktning, vilket Kungl. Maj:t med instämmande i de hörda organisationernas synpunkter bringade till riksdagens kännedom.

Då emellertid de anförda skälen icke kunna anses härande, anse vi, att frågan om skattefrihet på apoteksvaror, som utlämnas mot recept, bör upptagas till förnyad prövning. Det är väsentligen omsättningsskattenämnden, som formulerat de argument, varpå sakens avvisande grundar sig.

Nämnden anför att skattebefrielse ej bör ske av »humanitära eller dylika skäl». Gent emot detta kan frågas: ha inte just humanitära och sociala skäl varit avgörande i de allra flesta fall, då någon vara undantagits från beskattning? Om dessa synpunkter fått fälla utslag ifråga om varor för livets uppehälle, synas de kunna väga lika tungt, när det gäller medel för livets bevarande och hälsans återvinnande. Ej heller kan den omständigheten att fattigvården och sjukvårderna betala en viss del av medicinen tillmätas avgörande betydelse. Frånsett det underliga uti att staten beskattar kommunernas fattigvårdsutgifter, så kan det knappast vara konsekvent, att staten nedlägger stora summor på sjukkasseväsandets bestånd och utbredning men samtidigt hämmar rörelsen genom beskattning av en del av kassornas stöd åt sina klienter. En invändning, som knappast kan tagas på allvar, är, »att läkare, veterinärer och tandläkare skulle kunna erhålla *alla* läkemedel för eget och sina familjers behov utan skatt, endast genom att rekvirera dem mot recept». Det finns ingen som helst grund för antagandet, att dessa personer skulle söka undandraga sig beskattning på sätt nämnden förutsätter.

Av annan valör är påpekandet att insulin jämte lever- och ventrikelpreparat ej skulle befrias från skatt, eftersom dessa läkemedel ej i varje särskilt fall utlämnas mot recept. Emellertid torde denna sak kunna ordnas på ett mycket enkelt sätt, antingen så att dessa preparat uppräknas bland undantagen i författningen, eller så att den första ordinationen får gälla för upprepade köp. Vad speciellt insulin beträffar torde lejonparten av densamma utlämnas på landstingens bekostnad i doser, som tid efter annan bestämmas av någon av läns-lasarettens läkare. Att skilja dessa ordinationer från recept torde vara tämligen långsökt. För att likväl undvika tolkningsbesvär torde det knappast möta något hinder att författningsmässigt undantaga dessa varor från beskattning.

Apotekens arbetsbörda anses också vara ett skäl för avslag. Det är säkerligen med hänsyn till de besvär och kostnader, som staten tvingas avkräva alla andra försäljare av skattelagda varor, mycket olämpligt att ge hemul åt en sådan invändning. Ty det merarbete, apoteken här skulle få påtaga sig, väger förvisso lätt i jämförelse med vad ett flertal sämre lot-tade näringsidkare få vidkännas.

Skattens samband med knappheten på läkemedel är helt säkert obefintligt. En läkare kan knappast antagas skriva ut medicin med tanke på skattens storlek utan med hänsyn till patientens tillfrisknande. Insulinförbrukningen avväges uteslutande med hänsyn till det oundgängliga behovet, leverpreparaten sannolikt likaså. Vad därutöver förbrukas, och vari inskränkning måhända kan ske, skall alltfort beskattas.

Då vi sålunda finna att de invändningar, som riktats mot den ovan ifrågasatta skattebefrielsen, sakna bärighet, medan de skäl, som i ovan angivna motioner anförts till stöd för skattelindringen, stå orubbade, få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av § 2 i förordningen om allmän omsättningsskatt att till uppräknningen under a) på varor, som äro befriade från omsättningsskatt, lägges följande:

apoteksvaror, som försäljas mot läkarrecept, insulin, lever- och ventrikelpreparat.

Stockholm den 16 januari 1942.

Walter Sundström,
Skövde.

A. S. Fält.
Alarik Hagård.

Axel Hansson
i Rubbestad.

Otto Wallén.

Lars Lindahl.
Bertil von Friesen.

J. A. Persson,
Tidaholm.

J. Eriksson,
Frägsta.

O. Malmborg.
Elis Håstad.
Göta Rosén.